



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 56/2015-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. júna 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Marianny Mochnáčovej a zo sudcov Petra Brňáka a Milana Lalíka prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária – JUDr. Martin Modlitba, s. r. o., Záhradnícka 93, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Martin Modlitba, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom predsedu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cob 211/2013 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Ndob 12/2014 z 20. októbra 2014 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] [REDACTED] na prerokovanie veci nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Ndob 12/2014 z 20. októbra 2014 p o r u š e n é b o l o .

2. [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 511,76 € (slovom päťstojedenásť eur a sedemdesiatšesť centov), ktorú je Najvyšší súd Slovenskej republiky p o v i n n ý vyplatiť na účet jej advokáta Advokátska kancelária – JUDr. Martin Modlitba, s. r. o., Záhradnícka 93, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Sťažnosti vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 56/2015-13 zo 4. februára 2015 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom predsedu Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cob 211/2013 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Ndob 12/2014 z 20. októbra 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“) pri rozhodovaní o námietke zaujatosti.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že *„Sťažovateľka je ako žalovaná v 1. rade účastníkom konania v právnej veci [REDACTED] c/a [REDACTED] a [REDACTED], o zaplatenie 160.272,12 € s prísl., vedenej na Krajskom súde... pod č.k. 3Cob 211/2013...“*.

3. Sťažovateľka podala 21. augusta 2014 námietku zaujatosti podľa § 14 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) voči členkám senátu krajského súdu JUDr. Elene Ondrišovej, predsedníčke senátu, a JUDr. Miroslave Janečkovej, referujúcej sudkyňi, z dôvodu ich nadštandardného vzťahu k strane žalobkyne či osobám s ňou spojenými. Dôvodom podania námietky zaujatosti bola mailová správa žalobkyne „zo dňa 17. 6. 2014 (uskutočnená o 11:34 hod.), v ktorej žalobkyňa uvádzala, že jej advokátka [REDAKOVANÉ] jej v súvislosti s návrhom sťažovateľky na odročenie blížiaceho sa pojednávania telefonicky oznámila, že sudkyňa... volala priamo doktorke a vysvetlila jej, že im to odsúhlasila, aby neurobila procesnú chybu a nenahrála im.

Túto e-mailovú korešpondenciu sťažovateľka získala dňa 11. 8. 2014 z e-mailovej adresy žalobkyne, ktorú jej preposlala zrejme omylom.

Krajský súd... obom právnym zástupcom účastníkov konania zrušenie pojednávania nariadeného na termín 18. 6. 2014 oficiálne oznámil až emailovou správou zo dňa 17. 6. 2014 odoslanou o 13:48 hod., teda až po viac ako dvoch hodinách od telefonátu sudkyne senátu s právnou zástupkyňou žalobkyne.

Právneho zástupcu sťažovateľky však tak, ako právnou zástupkyňu žalobkyne, z dotknutého senátu Krajského súdu... telefonicky nikto nekontaktoval.“.

4. Sťažovateľka svoju námietku zaujatosti doplnila 24. septembra 2014 o oznámenie, „že ju ako dôkaz predložila vyšetrovateľovi Krajského riaditeľstva Policajného zboru SR v Nitre vo veci ČVS: KRP- 376/2-VYS-NR-2014, týkajúcej sa jej trestného oznámenia pre podozrenie zo spáchania z obzvlášť závažného zločinu podvodu súvisiaceho s obchodnými aktivitami žalobkyne [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], bývalými obchodnými partnerkami sťažovateľky“, a následne 7. októbra 2014 doplnila aj o oznámenie „Úradu špeciálnej prokuratúry zn. VIII/I Gn 282/14/1000-2 zo dňa 25. 9. 2014, z ktorého vplynulo, že podozrenie z korupčného správania sa sudkyň Krajského súdu... bolo odovzdané na vybavenie Národnej protikorupčnej jednotke (expozitúra Bratislava)“.

5. O námietke zaujatosti sťažovateľky rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že sudkyne krajského súdu nevyklúčil z prerokovania a rozhodovania veci vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 3 Cob 211/2013, pričom podľa sťažovateľky sa jej podaním zo 7. októbra 2014 nezaoberal „a ani ho pri posudzovaní (ne)zaujatosti sudkýň nebral do úvahy“, teda je toho názoru, že predseda krajského súdu doplnenie námietky najvyššiemu súdu nepredložil, čím podľa nej „došlo a naďalej stále dochádza k zasahovaniu a porušovaniu práva sťažovateľky uvedeného v článku 46 ods. 1 Ústavy... v spojení s právami garantovanými v článku 6 Dohovoru...“. Najvyšší súd pri posudzovaní nezaujatosti dotknutých sudkýň nevychádzal ani z kompletnej spisovej dokumentácie týkajúcej sa sťažovateľkou namietanej nezaujatosti a všetkých informácií, ktoré sťažovateľka voči týmto sudkyňam namietala.

6. Najvyšší súd svoje rozhodnutie odôvodnil najmä tým, že „dotknuté sudkyne sa podľa svojho vyjadrenia zo dňa 6. 10. 2014 necítia byť zaujaté, k žalobkyni ani jej právnej zástupkyni nemajú žiadny vzťah a že vyjadrenia sťažovateľky považujú za vymyslené, nepravdivé a ničím nepodložené. Z predloženej emailovej komunikácie... nie je možné konštatovať nadštandardný vzťah konajúcich sudkýň so žalobkyňou, jej právnou zástupkyňou či [REDAKOVANÉ], a ani z nej nevyplýva, že sa týka konkrétnej veci sp. zn.: 3Cob 211/2013...“.

7. Sťažovateľka v sťažnosti poukazuje ďalej na to, že «z obsahového hľadiska je... bez akejkoľvek pochybnosti zrejmé, že emailová komunikácia sa týkala práve konania vedeného na Krajskom súde pod sp. zn.: 3Cob 211/2013, a to už len z toho dôvodu, že v uvedenom období bolo jediným konaním, ktorého účastníkom bola aj [REDAKOVANÉ]... zistiť túto skutočnosť pre účely náležitého zistenia dôležitých východísk pre rozhodnutie o (ne)zaujatosti dotknutých sudkýň, nemohlo byť pre Najvyšší súd... žiadnou prekážkou a skutočnosť, že tak neurobil, len potvrdzuje, že Najvyšší súd... k zisteniu dôvodnosti vznesenej námietky (ne)zaujatosti pristupoval skôr formalistický, ako so skutočným záujmom na jej náležitom a nearbitrárnem posúdení.

Rovnako arbitrárne je aj konštatovanie Najvyššieho súdu..., že je obvyklé a v súlade s ust. § 51 O.s.p., ak súd v konaní vedenom pred Krajským súdom... pod sp. zn.: 3Cob 211/2013 bola „... pre krátkosť času telefonická komunikácia s účastníkmi konania... priam nevyhnutná“.

Nevedno, na základe akých podkladov Najvyšší súd... dospel k nesprávnemu záveru, že sudkyňa dotknutého senátu Krajského súdu... komunikovala s obomi účastníkmi konania. Tento záver absolútne nezodpovedá skutočnosti.

... ak Najvyšší súd... vychádzal z ničím nepodloženého predpokladu, že sudkyňa Krajského súdu ohľadom odročenia pojednávania komunikovala dňa 17. 6. 2014 okrem právnej zástupkyne žalobkyne aj so sťažovateľkou ako s žalovanou v 1. rade (resp. jej právnym zástupcom), potom je aj jeho záver o štandardnosti či nevyhnutnosti telefonickej komunikácie v danom prípade založený na nesprávnych predpokladoch a nesprávny.

Telefonická komunikácia s účastníkom konania (právnym zástupcom) zo strany Krajského súdu... by bola obvyklá, štandardná a v súlade so zákonom, ak by sudkyňa odročenie pojednávania komunikovala s obomi stranami konania a nie len s jednou procesnou stranou (žalobkyňou), ktorej navyše odročenie pojednávania a vyhoviecie návrhu o odročenie pojednávania zjavne nadštandardným spôsobom vysvetľovala tým, že návrhu žalovanej strany vyhovel preto, aby jej svojou procesnou chybou nenahrála...

Odhlíadnuc od vyššie uvedeného však zdôrazňujeme, že komunikácia sudkyne s právnou zástupkyňou žalobkyne v tejto veci obsahujúca čo len zmienku o nenahrávaní žalovanej strane, diskvalifikuje dotknuté sudkyne nie len z hľadiska pochybnosti ich (ne)závislosti, a podľa nášho názoru jednoznačne potvrdzuje nedostatok ich nestrannosti, popr. až absencie ich nezávislosti.

... Pri danosti vyššie uvedených okolností je nanajvýš aktuálne a relevantné (viac ako) podozrenie, že senát Krajského súdu... vo veci 3Cob 211/2013 nie je nezaujatý a ani nestranný...

Sme preto presvedčení, že spomínaná telefonická interakcia sudkyň so žalobkyňou, ktorá bola v konaní pred súdom prvého stupňa neúspešná, presahuje únosnú mieru, ktorú možno považovať za akceptovateľnú pre vyslovenie záveru o neexistencii pochybnosti o nezaujatosti a nestrannosti sudcu, čo v podmienkach predmetného konania... navyše

zvýrazňuje aj postup (či skôr účelovú nečinnosť a prietahy v konaní) dotknutého senátu vo veci návrhu sťažovateľky zo dňa 2. 12. 2013 na odňatie oslobodenia žalobkyne od súdnych poplatkov, ktoré jej bolo pôvodne priznané uznesením Okresného súdu Bratislava III č. 26Cb/77/2008-83 zo dňa 30. 9. 2008.

... Sťažovateľka totiž podaním zo dňa 2. 12. 2013 navrhla, aby súd žalobkyňi odňal oslobodenie od súdnych poplatkov, a to z dôvodu zmeny jej majetkových pomerov, čo v konaní pred Krajským súdom... sťažovateľka jednoznačne preukázala právoplatným uznesením Okresného súdu Bratislava I č. 2Cbi/5/2009-94 zo dňa 20. 11. 2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. 2CoKR/61/2014-105 zo dňa 17. 4. 2014, vydanými v právnej veci [REDAKOVANÉ] c/a [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] s.r.o., o určenie neúčinnosti právneho úkonu, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod č.k. 2Cb/5/2009, v ktorej Okresný súd Bratislava I aj Krajský súd v Bratislave ustálili, že majetkové pomery [REDAKOVANÉ] neodôvodňujú, aby jej oslobodenie od súdnych poplatkov bolo možné priznať...

Krajský súd... pritom nie len že o vyššie uvedenom návrhu sťažovateľky zo dňa 2. 12. 2013 na odňatie oslobodenia žalobkyne od súdnych poplatkov počas viac ako dvanástich mesiacov svojej nečinnosti nerozhodol, ale doposiaľ nevykonal ani žiadny úkon, ktorým by aspoň začal skúmať majetkové pomery žalobkyne, čo je nevyhnutnou podmienkou pre rozhodnutie o odňatí priznaného oslobodenia od súdnych poplatkov, bez ktorej nemožno o (ne)odňatí tejto procesnej výhody rozhodnúť...».

8. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„V konaní o právnej veci [REDAKOVANÉ] c/a [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], o zaplatenie 160.272,12 € s prísl., vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod č.k. 3Cob 211/2013, Najvyšší súd... uznesením č. 5Ndob 12/2004-728 zo dňa 20. 10. 2014 a Krajský súd... postupom svojho predsedu porušili právo sťažovateľky na prerokovanie veci pred nezávislým a nestranným súdom podľa článku 46 ods. 1 Ústavy... a právo sťažovateľky zaručené v článku 6 ods. 1 Dohovoru...

Najvyšší súd... a Krajský súd sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť sťažovateľke primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.000 €, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

9. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania, a to krajský súd prostredníctvom svojho predsedu podaním doručeným ústavnému súdu 19. marca 2015, v ktorom sa okrem iného uvádza:

«Prípisom zo dňa 04. 03. 2015 som požiadal JUDr. Elenu Ondrišovú, predsedníčku senátu 3Cob o vyjadrenie k sťažnosti; požadované vyjadrenie mi bolo predložené dňa 11. 03. 2015. V tomto vyjadrení menovaná predsedníčka senátu uviedla, že sa oboznámila s ústavnou sťažnosťou sťažovateľky zo dňa 23. 12. 2014, s uznesením ÚS SR č. k. I. ÚS 56/2015-13 zo dňa 04. 02. 2015, ako aj s výzvou Ústavného súdu SR zo dňa 25. 02. 2015, k čomu predkladá nasledovné vyjadrenie.

Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že Najvyšší súd... (ďalej len „NS SR“) sa pri prejednávaní jej námietky zaujatosti proti sudkyňiam prejednávajúcim vec pod sp. zn. 3Cob/211/2013 - JUDr. Elena Ondrišová a JUDr. Miroslava Janečková - nezaoberal vo svojom uznesení, ktorým namietané sudkyne nevytlúčil z prejednávania a rozhodovania veci jej podaním zo dňa 07. 10. 2014 (adresovaným predsedovi tunajšieho súdu) zrejme preto, že predseda súdu toto podanie, ktoré bolo doplnením námietky zaujatosti, NS SR nepredložil.

Toto tvrdenie sťažovateľky nie je pravdivé, nakoľko podanie sťažovateľky zo 07. 10. 2014 bolo predsedovi tunajšieho súdu doručené 13. 10. 2014 a ten ho listom zo dňa 15. 10. 2014 odstúpil do spisového materiálu. Toto podanie predsedníčka senátu obdržala 20.10.2014 a ešte v ten deň ho postúpila za spisom NS SR (č. l. 726 súdneho spisu), ktorý ho obdržal 21. 10. 2014. NS SR sa ním však pri svojom rozhodovaní nemohol zaoberať, pretože o námietke zaujatosti sťažovateľky rozhodol uznesením č. k. 5 Ndob 12/2014-728 zo dňa 20. 10. 2014, pričom námietka zaujatosti mu bola predložená dňa 08. 10. 2014, a to prípisom zo dňa 06. 10. 2014 (č. l. 723 súdneho spisu)..

Krajský súd... vedie vo svojom sťažnostnom oddelení pod Spr. 2246/14 sťažnosť sťažovateľky zo dňa 12. 08. 2014 (doplnenú podaním zo dňa 18. 08. 2014) na priedahy

v súdnom konaní sp. zn. 3Cob/211/2013, podanú podľa zákona č. 757/2004 Z. z. ... Predmetná sťažnosť bola odpoveďou tunajšieho súdu zo dňa 03. 09. 2014, doručenou sťažovateľke dňa 10. 08. 2014, vyhodnotená ako neopodstatnená a nedôvodná.

Prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti... (ďalej len „MS SR“)... žiadala sťažovateľka listom doručeným mu dňa 19. 09. 2014 o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedom Krajského súdu v Bratislave. MS SR sa vo svojej odpovedi č. 44034/2014-151 zo dňa 05. 11. 2014 (na žiadosť sťažovateľky) v celom rozsahu stotožnil so závermi odpovede Krajského súdu v Bratislave zo dňa 03. 09. 2014 a jej žiadosť rovnako vyhodnotil ako nedôvodnú.»

10. Obdobne sa vyjadril k sťažnosti aj najvyšší súd prostredníctvom svojej predsedníčky stanoviskom sp. zn. KP 3/2015 zo 17. apríla 2015, doručeným ústavnému súdu 24. apríla 2014, v ktorom sa okrem iného uvádza:

«Najvyšší súd... 20. 10. 2014 v senáte 5 „O“, pod sp. zn. 5 Ndob 12/2014 rozhodol o námietke zaujatosti vznesenej proti sudkyňiam Krajského súdu... JUDr. Ondrišovej a JUDr. Janečkovej. Pri svojom rozhodovaní vychádzal zo spisu Krajského súdu... sp. zn. 3Cob/211/2013...

Z dôvodov, ktoré konajúci senát uviedol v predmetnom uznesení Najvyššieho súdu..., na ktorých zotrúva a poukazuje na ne, neboli namietané sudkyne z konania a rozhodovania veci vylúčené.

Pokiaľ nebolo v odôvodnení napadnutého uznesenia uvedené druhé doplnenie námietky zaujatosti z 07. 10. 2014, na ktoré sťažovateľka poukazuje v odôvodnení ústavnej sťažnosti, v čase rozhodovania senátu Najvyššieho súdu..., nebolo toto druhé doplnenie námietky zaujatosti založené v spise. Nemohlo byť preto na jeho obsah konajúcim senátom pri rozhodovaní prihliadnuté. V spise sa nachádzalo len prvé doplnenie námietky zaujatosti z 24. 09. 2014, v ktorom sťažovateľka oznámila súdu, že svoju námietku zaujatosti založenú na vyššie uvedených podozreniach poskytla, spolu s kópiami súvisiacich dokumentov, vyšetrovateľovi Krajského riaditeľstva PZ v Nitre vo veci ČVS: KRP-376/2-VYS-NR-2014, ako súčasť jej dôkazov. To, že sťažovateľka podala trestné oznámenie na konajúce sudkyne, však taktiež bez ďalšieho nezakladá dôvodnú pochybnosť o ich zaujatosti vo veci konat.

V tejto súvislosti konajúci senát zvažoval, či je možné z tohto dôvodu vyvodiť záver o existencii pre vylúčenie sudcu z pojednania veci významných skutočností, a to, či namietané sudkyne majú vzťah k veci, k účastníkom konania alebo ich právnym zástupcom, ktorý by pri všetkej mozgnej snahe o správnosť rozhodnutia ovplyvnil ich objektívny pohľad na vec. Konajúci senát Najvyššieho súdu... zvažil obe hľadiská posudzovania neustrannosti namietaných sudkýň, a to jednak subjektívne hľadisko (tam sa obe vyjadrili, že sa necítia byť vo veci zaujaté) a objektívne hľadisko (tzv. teória zdania spravodlivosti, t. j., či sa v danej veci objektívne javí, že spravodlivosť je vykonávaná).

Podľa názoru konajúceho senátu fotokópia e-mailovej komunikácie, ktorá bola v spise založená, a ktorej obsahom zdôvodňovala sťažovateľka svoju námietku zaujatosti, nie sú jednoznačným dôkazom preukazujúcim konkrétny (presný) obsah sťažovateľkou tvrdeného rozhovoru sudkyne JUDr. Janečkovej s účastníčkou konania, resp. s jej právnou zástupkyňou a v konečnom dôsledku ani nepotvrzovali skutočnosť, že sa rozhovor mal týkať predmetného súdneho konania. Ani sťažovateľkou tvrdený a vysvetľovaný obsah rozhovoru sudkyne JUDr. Janečkovej s účastníkom konania, resp. jeho zástupcom, nepreukazoval prejudikovanie úspechu žalobkyne vo veci samej, čo by mohlo spochybňovať zaujatosť konajúcich sudkýň. V prípade podania žiadosti jedným z účastníkov konania o odročenie pojednávania pred odvolacím súdom, je obvyklou praxou, že súd druhú stranu pri časovej tiesni a v záujme hospodárnosti konania informuje mailom, či telefonicky o žiadosti o odročenie pojednávania, ako aj o samotnom vyhovení žiadosti, t. j. o odročení pojednávania s tým, že predvolanie na nový termín súd môže vykonať spôsobom upraveným v § 51 O. s. p. V danom prípade žiadosť o odročenie pojednávania určeného na deň 18. 06. 2014 bola daná 16. 06. 2014...

K ďalším skutočnostiam uvedeným v ústavnej sťažnosti sa konajúci senát Najvyššieho súdu... nevyjadruje, nakoľko sa týkajú ďalšieho postupu a rozhodnutia senátu Krajského súdu..

Najvyšší súd preto konštatuje, že sťažovateľ nebol postupom nadriadeného súdu vylúčený z realizácie procesných práv daných mu Občianskym súdnym poriadkom. Najvyšší súd má za to, že jeho postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Ndob 12/2014 nedošlo k porušeniu sťažovateľkou namietaných práv.»

11. Právny zástupca sťažovateľky vo svojom stanovisku k vyjadreniam krajského súdu a najvyššieho súdu v podaní z 18. mája 2015 uviedol:

«... Sťažovateľka v tejto veci namieta porušenie svojho práva, aby jej vec bola prerokovaná na nezávislom a nestrannom súde podľa článku 46 ods. 1 Ústavy... a článku 6 ods. 1 Dohovoru .. a v súvislosti s vyššie uvedeným konaním.

... K porušeniu vyššie uvedeného práva sťažovateľky došlo tým, že Najvyšší súd... pri posudzovaní a rozhodovaní o námietke zaujatosti podľa ust. § 14 ods. 1 O.s.p. vznesenej vo vyššie uvedenom konaní sp. zn.: 3Cob 211/2013 voči členkám senátu Krajského súdu v Bratislave JUDr. Elene Ondrišovej a JUDr. Miroslave Janečkovej nezobral do úvahy skutočnosti, ktoré vplynuli z doplnenia námietky zaujatosti zo dňa 7. 10. 2014, obsahujúceho oznámenie sťažovateľky, že podozrenie z korupčného správania sa sudkýň Krajského súdu... je vyšetrowané Národnou protikorupčnou jednotkou, ktoré predseda Krajského súdu... Najvyššiemu súdu... nepredložil (včas).

... O námietke zaujatosti rozhodol Najvyšší súd... uznesením č. 5 Ndob 12/2004-728 zo dňa 20. 10. 2014 tak, že označené sudkyne nie sú z prejednávania a rozhodovania veci sp.zn.: 3Cob 211/2013 vylúčené.

Najvyšší súd... svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že dotknuté sudkyne sa necítia byť zaujaté, k žalobkyni ani jej právnej zástupkyni nemajú žiadny vzťah a vyjadrenia sťažovateľky považujú za vymyslené, nepravdivé a ničím nepodložené.

Podľa Najvyššieho súdu... ich nadštandardný vzťah k žalobkyni a/alebo jej právnej zástupkyni nevyplýva ani z emailovej komunikácie, z ktorej navyše a ani nevyplýva, že sa týkala práve dotknutej veci sp. zn.: 3Cob 211/2013.

Podľa Najvyššieho súdu... je navyše obvyklé, v súlade s ust. § 51 O.s.p. a zásadou hospodárnosti, že súd vo veci predvolania na pojednávanie komunikuje s účastníkmi konania aj telefonicky, telefaxom alebo e-mailom, pričom v danom prípade bola pre krátkosť času a v záujme hospodárnosti mailová či telefonická komunikácia s účastníkmi konania nevyhnutná.

... Komunikácia sudkyne s právnou zástupkyňou žalobkyne preto podľa Najvyššieho súdu... nevybočuje z obvyklej súdnej praxe, a to aj s poukazom na ust. § 119 ods. 4 O.s.p., podľa ktorého v uvedenom prípade konal aj Krajský súd...

K porušeniu ústavného práva sťažovateľky malo ďalej dôjsť aj tým, že Najvyšší súd... (ne)zaujatost' dotknutých sudkýň neposudzoval komplexne a s ohľadom na všetky okolnosti postupu dotknutého senátu, ale výhradne len vo vzťahu k emailovej správe žalobkyne zo dňa 17. 6. 2014.

Sťažovateľka totiž práve v súvislosti s emailovou správou žalobkyne zo dňa 17. 6. 2014 poukázala na jej jednoznačnú a nevyvrátiteľnú vecnú súvislosť s konaním vo veci sp. zn.: 3Cob 211/2013, ktoré bolo v uvedenom období jediným konaním (pojednáváním), ktorého účastníkom bola [REDACTED] a ktoré bolo odročené práve na deň 24. 9. 2014.

V nadväznosti na to potom aj informovanie právnej zástupkyne žalobkyne niektorou z namietaných sudkýň o tom, že pojednávanie bude odročené z dôvodu „... aby neurobila... procesnú chybu a nenahrála im...“ (a to dve hodiny pred oficiálnym oznámením odročenia pojednávania) predstavuje podľa sťažovateľky skutočnosť vyvolávajúcu vážnu pochybnosť o nezaujatosti sudkýň dotknutého senátu, či o nestrannosti a nezákonnosti súdu v tejto veci.

... Predseda Krajského súdu... vo vyjadrení k sťažnosti a namietanému porušeniu ústavného práva sťažovateľky uviedol, že doplnenie námietky zaujatosti zo dňa 7. 10. 2014 bolo na Najvyšší súd... doručené dňa 21. 10. 2014, teda deň po rozhodnutí o námietke (dňa 20. 10. 2014).

... Predsedníčka Najvyššieho súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti uviedla, že doplnenie námietky zaujatosti zo dňa 7. 10. 2014 sa v spise v čase rozhodovania o námietke nenachádzalo a preto na ňu nemohli prihliadať.

Odhladnuc od toho však tiež uviedla, že ani podanie trestného oznámenia na namietané sudkyne sťažovateľkou nezakladá dôvodnú pochybnosť o ich zaujatosti vo veci, opakovane spochybnila súvislosť medzi emailovou komunikáciou a konaním o dotknutej veci sp. zn.: 3Cob 211/2013 a samotnú komunikáciu s právnou zástupkyňou žalobkyne odôvodňovala časovou nevyhnutnosťou a hospodárnosťou.

... Sťažovateľka nepovažuje vyjadrenia predsedu Krajského súdu... a predsedníčky Najvyššieho súdu... za dostatočné pre to, aby bolo možné postup týchto súdov v dotknutej veci sp. zn.: 3Cob 211/2013 považovať za ústavne konformný a dotknuté sudkyne v predmetnej veci za nezaujaté (nezávislé a nestranné).

Navyše k tomu dodávame, že predseda Krajského súdu... a ani predsedníčka Najvyššieho súdu... sa vo svojich vyjadreniach nevyjadrili k vecnej stránke našej ústavnej sťažnosti, t.j. k otázke ústavnej konformnosti spôsobu, akým bola v konečnom dôsledku posúdená (ne)existencia pochybnosti o (ne)zaujatosti dotknutých sudkýň v zmysle ust. § 14 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Ústavne konformná aplikácia ust. § 14 ods. 1 O.s.p. a vylúčenie sudcu tak podľa nášho názoru nemusí byť založená na dokázaní zaujatosti, postačuje „len“ preukázať pochybnosť o nezaujatosti sudcu, a tá podľa nášho názoru v konaní sp. zn.: 3Cob 211/2013 preukázaná bola.

Vychádzajúc z nevyhnutnosti komplexného posudzovania nezávislosti a nestrannosti súdu (sudcov) zo subjektívnych aj objektívnych hľadísk sťažovateľka poukazuje na význam tzv. teórie zdania, podľa ktorej pre posúdenie nezaujatosti sudcu nepostačuje hodnotenie založené na subjektívnom hľadisku (namietaného sudcu), ale, a to najmä, na posúdení vonkajších objektívnych skutočností tej - ktorej veci, ktoré sú v tejto veci, podľa nášho názoru, pre dôsledné naplnenia práva sťažovateľky podľa článku 46 ods. 1 Ústavy... a článku 6 ods. 1 Dohovoru... rozhodujúce.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného preto nepostačuje a ani postačovať nemôže, ak je namietaný sudca nestranný subjektívne (čo však môže byť do značnej miery relativizované osobnou motiváciou namietaného sudcu, determinovanou jeho vnútorným pomerom k veci, účastníkom či ich zástupcom), ale dôležité je, aby sa namietaný sudca takto javil aj v očiach oboch procesných strán.

A ako sme už uviedli vyššie, predseda Krajského súdu... a predsedníčka Najvyššieho súdu... neuviedli vo svojich vyjadreniach nič, čo by pochybnosť o nezaujatosti namietaných sudkýň odstránilo.

... Vo vzťahu k postupu predsedu Krajského súdu... v predmetnej záležitosti zastávame názor, že pri predkladaní doplnenia námietky zaujatosti zo dňa 7. 10. 2014 nepostupoval tak, ako by sa z časového hľadiska mohlo javiť vhodné a efektívne, a to s ohľadom na lehotu, ktorá uplynula od predloženia samotnej námietky zaujatosti Najvyššiemu súdu... Za daných okolností totiž už bolo možné dôvodne očakávať, že o námietke zaujatosti bude „každým dňom“ rozhodnuté, a teda že včasné nepredloženie doplnenia námietky Najvyššiemu súdu... môže spôsobiť, že naň pri jej posudzovaní nebude môcť byť prihliadnuté, ako sa to napokon stalo práve v prípade sťažovateľky.

Platí to o to viac, ak doplnenie námietky zaujatosti zo dňa 7. 10. 2014 bolo z Krajského súdu... postúpené na Najvyšší súd... až po viac ako 7 dňoch od jeho doručenia predsedovi súdu, čo s ohľadom na vyššie uvedené okolnosti nepovažujeme a efektívne.

... Odhliadnuc od vyššie uvedeného časového (procesného) aspektu podanej ústavnej sťažnosti považujeme za potrebné zdôrazniť, že z obsahového hľadiska sťažovateľka v doplnení námietky zaujatosti zo dňa 7. 10. 2014 uviedla, že Úrad špeciálnej prokuratúry odovzdal oznámenie sťažovateľky o podozrení z korupčného správania sa namietaných sudkýň na vybavenie Národnej protikorupčnej jednotke (expozitúra Bratislava).

Hoci predsedníčka Najvyššieho súdu ... vo svojom vyjadrení k sťažnosti spochybňuje súvislosť medzi emailovou komunikáciou právnej zástupkyne žalobcu a konaním vedeným pod sp. zn.: 3Cob 211/2013 a súčasne uvádza, že podanie trestného oznámenia na konajúce sudkyne nezakladá bez ďalšieho dôvodnú pochybnosť o ich zaujatosti, dovoľujeme si s ňou zásadne nesúhlasiť a oponovať jej v tom smere, že pri posudzovaní dôvodov pre vylúčenie sudcu podľa ust. § 14 ods. 1 O.s.p. nie je rozhodujúca „pochybnosť o zaujatosti“ sudcu, keď rozhodujúcou a relevantnou je iba a len „pochybnosť o nezaujatosti“ sudcu.

Pre účely ust. § 14 ods. 1 O.s.p. teda nie je potrebné dokazovať (pochybnosť), že sudca je zaujatý, keď nevyhnutné je, aby sudca nevyvolával pochybnosť o svojej nezaujatosti.

A v podmienkach všetkých okolností týkajúcich sa dôvodov vznesenia námietky zaujatosti v dotknutej veci sp. zn.: 3Cob 211/2013, kreujúcich objektívne hľadisko posudzovania nezaujatosti namietaných sudkýň, je pochybnosť o ich nezaujatosti zjavná práve s poukazom na emailovú správu zo dňa 17. 6. 2014, ktorej obsah potvrdzuje nie len

to, že sa skutočne týkala konania vo veci sp. zn.: 3Cob 211/2013 (nakoľko len v tomto konaní [REDAKOVANÉ] bolo pojednávanie odročené na 24. 9. 2014), ale aj to, že niektorá z namietaných sudkýň nekoná nestranné (keďže svojim postupom nechcela nahrávať procesnej strane sťažovateľky).

... Napokon - a to zdôrazňujeme - aj prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry v uznesení č. VIII/1 Gn 282/14/1000-9 zo dňa 29. 1.2015 uviedol, že z vyššie uvedenej „... predloženej emailovej komunikácie vyplýva minimálne to, že medzi niektorou zo sudkýň a právnou zástupkyňou [REDAKOVANÉ] existovali nadštandardné osobné vzťahy spochybňujúce objektívnosť a nezaujatosť sudkyne pri rozhodovaní, čo vyvoláva podozrenie z možného ovplyvňovania rozhodovania“.

I keď sme si vedomí, že uvedené uznesenie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry v čase rozhodovania o nezaujatosti dotknutých sudkýň ešte neexistovalo, podľa nášho názoru však s poukazom na ust. § 55 zákona... č. 38/1993 Z. z... môže predstavovať významný poklad pre dokreslenie skutkových zistení týkajúcich sa podanej ústavnej sťažnosti a východisko pre rozhodovanie Ústavného súdu... v tejto veci (ak sa nerozhodne inak).

Pokiaľ Úrad špeciálnej prokuratúry považuje za nevyhnutné vykonať v súvislosti so skutočnosťami, na ktorých základe bola vznesená aj námietka zaujatosti, aj výsluch namietaných sudkýň, objektívne nemôže ísť o situáciu, ktorá by u účastníkov konania nevyvoláva významnejšiu pochybnosť o ich skutočnej nezaujatosti a o absencii nestrannosti súdu, a tak aj o dôvodnosti vznesenej námietky zaujatosti a v konečnom dôsledku aj o porušení namietaného ústavného práva sťažovateľky.

S poukazom na vyššie uvedené uznesenie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry č. VIII/1 Gn 282/14/1000-9 zo dňa 29. 1. 2015 prikladáme v prílohe (trojmo).

... V tej súvislosti považujeme za nevyhnutné k vyjadreniu predsedníčky Najvyššieho súdu... k ústavnej sťažnosti ešte dodať, že pochybnosti o nezaujatosti namietaných sudkýň nemôže odstrániť ani poukazovanie na hospodárnosť či časovú nevyhnutnosť telefonickú komunikáciu s účastníkmi konania či nevyhnutnosť postupu podľa ust. § 51 O.s.p. a ust. § 119 ods. 4 O.s.p., ak niektorá z namietaných sudkýň v skutočnosti dve hodiny predtým, ako súd oficiálne emailom účastníkom konania oznámil zrušenie pojednávania:

... telefonicky komunikovala iba s jedným z účastníkov konania - s právnou zástupkyňou žalobkyne,

... rozhodnutie súdu o odročení pojednávania odôvodnila (ospravedlnila?) snahou neurobiť chybu a nenahrať tým žalovanej, a to všetko bez toho, aby

... o spôsobe vybavenia žiadosti o odročenie pojednávania telefonicky kontaktovala aj právneho zástupcu žalovanej, ktorý odročenie pojednávania sám navrhoval.

Pre dokreslenie vyššie uvedeného dopĺňame, že obsahom komunikácie namietaných sudkýň s právnou zástupkyňou žalobkyne bola snaha neurobiť chybu a „nenahrať“ tým sťažovateľke, čo v podmienkach odvolacieho konania, začatého na základe odvolania neúspešnej žalobkyne zjavné, nemožno interpretovať nijako inak, než ako prejudikovanie rozhodnutia vo veci samej v prospech žalobcu členom odvolacieho senátu!...

Práve prehliadanie vyššie uvedených okolností pri rozhodovaní o námietke zaujatosti - a to aj bez ohľadu na obsah doplnenia námietky zaujatosti zo dňa 7. 10. 2014 a na už spomínané uznesenie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry v uznesení č. VII/1 Gn 282/14/1000-9 zo dňa 29. 1.2015 - považujeme za dostatočné pre záver, že skutočne existuje dôvodná pochybnosť o nezaujatosti dotknutých sudkýň Krajského súdu... vo veci sp.zn.: 3Cob 211/2013 a pre potvrdenie, že postupom Najvyššieho súdu... boli ústavné práva sťažovateľky skutočne porušené...»

12. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

13. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

14. Predmetom sťažnosti sú tvrdenia sťažovateľky (uvedené v bode 3 až 7), že postupom predsedu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cob 211/2013 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Ndob 12/2014 z 20. októbra 2014 pri rozhodovaní o námietke zaujatosti bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorým najvyšší súd nevyhovel návrhu sťažovateľky na vylúčenie dvoch sudkýň konajúcich v jej veci na krajskom súde pod sp. zn. 3 Cob 211/2013.

15. Ústavný súd pri svojom rozhodovaní, vychádzajúc z písomných podaní účastníkov a spisov Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 26 Cb/77/2008 a krajského súdu sp. zn. 3 Cob 211/2013, preskúmal všetky námietky a dôvody sťažovateľky a zistil, že jej sťažnosť je čiastočne dôvodná.

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch... Podľa čl. 141 ods. 1 ústavy v Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy.

17. Podľa § 14 ods. 1 OSP sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

18. Účelom čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť prístup k súdu a rovnaké právne postavenie v konaní pred súdom každému, kto žiada o ochranu tých svojich záujmov chránených právnym poriadkom, ktoré štát zveril do právomoci orgánov súdnej moci (II. ÚS 26/96). Článkom 46 ods. 1 ústavy sa zaručuje predovšetkým prístup k súdu, pretože len v takom prípade sa vytvárajú podmienky na domáhanie sa práva na súdnu ochranu oprávnenou osobou. Súd musí mať ústavou výslovne určenú kvalitu. To znamená, že musí byť nezávislý a nestranný.

19. Obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, čo znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadržal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutia vo veci. Nestranný súd poskytuje všetkým účastníkom konania rovnaké príležitosti pre uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok, pokiaľ súd má právomoc o takomto práve rozhodnúť (II. ÚS 71/97).

20. Základné právo na prerokovanie a rozhodnutie veci nestranným súdom je v občianskom súdnom konaní garantované prostredníctvom inštitútu vylúčenia sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodnutia pre zaujatosť. Z uvedeného dôvodu možno sudcu vylúčiť buď na návrh účastníka súdneho konania, alebo na základe návrhu samotného sudcu. Obsahom práva na prerokovanie veci pred nestranným súdom nie je však povinnosť súdu vyhovieť návrhu oprávnených osôb a vylúčiť nimi označeného sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prerokovanie veci nestranným súdom je len povinnosť súdu prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97).

21. Nestrannosť sudcu je potrebné skúmať z dvoch hľadísk, a to z hľadiska subjektívneho a objektívneho. V rámci subjektívneho hľadiska sa skúma stav mysle sudcu,

t. j. v danom prípade je potrebné zistiť osobné presvedčenie sudcu prerokúvajúceho prípad o jeho pomere k prerokúvanej veci, účastníkom konania a ich právnym zástupcom. V rámci objektívneho hľadiska sa skúma, či sudca poskytuje dostatočné záruky, ktoré by objektívne vylučovali pochybnosť o jeho nestrannosti.

22. Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je preukázaný opak [rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) Piersach v. Belgicko z 1. 10. 1982; rozsudok ESLP Pullar v. Spojené kráľovstvo z 10. 6. 1996]. Nie je však možné uspokojiť sa iba so subjektívnym hodnotením sudcu o jeho nestrannosti, teda nezáleží iba na tom, že sudca sa k návrhu na jeho vylúčenie vyjadril v tom zmysle, že sa vnútorne necíti byť zaujatý. Rozhodujúce je aj objektívne hľadisko, t. j. existencia objektívnych skutočností, ktoré spochybňujú nestrannosť sudcu v očiach strán a verejnosti. Judikatúra ESLP vyžaduje, aby obava z nedostatku nestrannosti sa zakladala na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje ako sudcu nestranného. Existencia oprávnených pochybností závisí od posúdenia konkrétnych okolností prípadu. Tzv. objektívna nestrannosť sa teda posudzuje nie podľa subjektívneho postoja sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže byť subjektívne absolútne nestranný, ale i napriek tomu môže byť jeho nestrannosť vystavená oprávneným pochybnostiam vzhľadom na jeho status, rôzne funkcie, ktoré postupne vo veci vykonával, alebo vzhľadom na jeho pomer k veci, k stranám konania, ich právnym zástupcom, svedkom a pod. Z tohto hľadiska preto nezáleží ani na tom, že sudca sa k návrhu na jeho vylúčenie vyjadril v tom zmysle, že sa vnútorne necíti byť zaujatý. Rozhodujúce nie je jeho stanovisko, ale existencia objektívnych skutočností, ktoré vzbudzujú pochybnosť o jeho nestrannosti v očiach strán a verejnosti.

23. Ústavný súd aj vo veci sťažovateľa rešpektuje svoju stabilizovanú judikatúru, v zmysle ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré

ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecným súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

24. Zároveň ale ústavný súd vychádza vo svojej ustálenej judikatúre z právneho záveru, podľa ktorého súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (III. ÚS 209/04, m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Obdobne aj EŠLP v rámci svojej judikatúry zdôrazňuje, že právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia neznamenaá, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997). Právo na spravodlivé súdne konanie nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (rozsudok vo veci *Ruiz Torija c. Španielsko* z 9. 12. 1994, *Annuaire*, č. 303-B).

25. V danom prípade najvyšší súd v odôvodnení namietaného uznesenia nedal na s. 8 a s 9 podľa názoru ústavného súdu uspokojivú (žiadnu) odpoveď na jednu, ale kľúčovú otázku nastolenú sťažovateľkou v nej vznesenej námietke zaujatosti, či medzi právnou zástupkyňou žalobkyne a sudkyňami naozaj existuje v uvedených pochybnostiach (aj prostredníctvom tretích osôb) taký vzťah, ktorý by objektívne mohol spochybňovať ich nezaujatosť (nestrannosť), s ohľadom na mailovú komunikáciu zo 17. júna 2014 o 11. 34 h, ktorá mala byť údajne omylom zaslaná sťažovateľke, medzi žalobkyňou a [REDAKOVANÉ] (podľa tvrdenia sťažovateľky išlo o podnikateľa a poslanca miestneho zastupiteľstva [REDAKOVANÉ], ktorý sa zúčastňuje pojednávaní ako verejnosť a ktorý v danej veci pôsobí ako „investor“ a osoba sprostredkujúca nadštandardný kontakt, ktorý sa mal údajne sťažovateľke a jej vtedajšej právnej zástupkyňi priamo v budove okresného súdu v prestávke pred vynesením rozsudku vyhrázať, že urobí všetko preto, aby strana žalobkyne vyhrala, pozn.), z ktorého vyplývalo toto: „*volala pani doktorka. Pojednávanie odročila pani sudkyňa na 24.9.2014. Volala priamo pani doktorke a vysvetlila jej, že im to odsúhlasila, aby neurobila nejakú procesnú chybu a nenahrála im. A teraz už myslím prosím len na dovolenku a na [REDAKOVANÉ] ! Objíma [REDAKOVANÉ].*“

26. Ak najvyšší súd nebral do úvahy, resp. nepreveril dostatočne tieto kľúčové námietky sťažovateľky, podľa názoru ústavného súdu zjavne pochybil, a preto z tohto pohľadu sa jeho všeobecné vysvetlenie v napadnutom uznesení javí ako arbitrárne a zjavne neodôvodnené. Ďalším relevantným dôvodom na vyslovenie porušenia označených práv zo strany najvyššieho súdu bola skutočnosť, že najvyšší súd nijakým spôsobom nereagoval na doplnenie námietky zaujatosti sťažovateľkou zo 7. októbra 2014, ktoré bolo sťažovateľkou doručené predsedovi krajského súdu 13. októbra 2014, pričom najvyšší súd rozhodol až 20. októbra 2014. V tomto ohľade nemôže byť na ujmu sťažovateľke skutočnosť, že najvyšší súd v čase svojho rozhodovania nemal k dispozícii doplnenie námietky zaujatosti zo 7. októbra 2014, ak ho včas označeným porušovateľom doručila. Na tomto základe ústavný súd preto rozhodol, že namietaným uznesením najvyšší súd porušil základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

27. Ústavný súd, poukazujúc na princíp subsidiarity vyjadrený v čl. 127 ods. 1 in fine ústavy a rešpektujúc zásadu vlastného sebaobmedzenia a zdržanlivosti, nepovažoval za potrebné (aj) zrušiť napadnuté rozhodnutie a prípadne vrátiť vec najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, keďže sťažovateľka jednak toto v petite sťažnosti nežiadala (bod 8), ale tiež preto, že medzitým už došlo k vylúčeniu namietanych sudkýň na základe opakovaného návrhu sťažovateľky podaného krajskému súdu (17. februára 2015), ako aj samotného vyjadrenia sudkýň krajského súdu z 11. marca 2015, a to opatrením predsedu krajského súdu sp. zn. Spr. 3011/2015 z 20. marca 2015 (č. 1. 804 v spise Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 26 Cb 77/2008). Uvedené platí a o ostatných námietkach sťažovateľky (uvedené v bode 3 až 7).

28. Pokiaľ sťažovateľka v petite sťažnosti (bod 8) napádala aj postup predsedu krajského súdu, vzhľadom na uvedené v bode 27 nebolo účelné vecne podrobiť ústavnému prieskumu aj sťažovateľkou namietany prípadný nezákonný postup predsedu krajského súdu, keďže tento nemal k nosným dôvodom sťažnosti podstatný vplyv. Ústavný súd preto v tejto časti nevyhovel sťažnosti (bod 3 výroku). Ústavný súd podotýka, že v zmysle ustanovenia § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný petitom sťažnosti, v rámci ktorého sťažovateľka (kvalifikovane zastúpená advokátom) napádala explicitne postup predsedu krajského súdu v predmetnom konaní.

29. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Sťažovateľka nárok na primerané finančné zadosťučinenie okrem uvedenia jeho výšky neodôvodnila žiadnymi skutočnosťami, hoci zákon jej to ukladá. Ústavný súd preto nevyhovel ani žiadosti sťažovateľky o priznanie finančného zadosťučinenia (bod 3 výroku).

III.

30. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Sťažovateľka si uplatnila trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia v celkovej výške 511,76 € za tri úkony právnej služby vrátane 20 % DPH (prevzatie zastúpenia a spísanie sťažnosti v roku 2014 a vyjadrenie k stanovisku najvyššieho súdu a krajského súdu v roku 2015).

31. Ústavný súd priznal sťažovateľke náhradu trov konania v požadovanej sume, pretože bola nižšia ako suma vypočítaná ústavným súdom podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (bod 3 výroku nálezu), čiže neodporovala tejto vyhláške.

32. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

Podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde k rozhodnutiu pripája odlišné stanovisko sudca Milan Ľalík.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. júna 2015